

OPERATIVNI
PROGRAM
**Konkurentnost
i kohezija**

2014. - 2020.

Izrada priručnika sufinancirana je sredstvima tehničke pomoći u okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

Izrazi koji se upotrebljavaju u ovom priručniku, a koji imaju rodno značenje, bez obzira na to jesu li upotrijeljeni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

Uvodna riječ

Poštovani korisnici projekata,

Čestitamo na uspješnoj projektnoj prijavi!

Postali ste korisnici projekta sufinanciranog iz Operativnog programa "Konkurentnost i kohezija"!

Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAFU) aktivni je sudionik u korištenju strukturnih fondova budući da joj je u sustavu upravljanja i kontrole dodijeljena funkcija Posredničkog tijela razine 2, odnosno povjeren joj je zadatak da s vama, korisnicima sredstava, na neposredan način sudjeluje u provedbi projekata.

Za Vas smo pripremili ovu publikaciju koja ima za cilj pružiti osnovne informacije, kontakte i preporuke kako biste svoj projekt uspješno realizirali.

Napominjemo da se informacije odnose samo na prioritetne osi, odnosno specifične ciljeve iz Operativnog programa "Konkurentnost i kohezija" koji su u nadležnosti Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije.

Želimo Vam puno uspjeha u provedbi projekta i postizanju željenih ciljeva!

**Upravljačka struktura Operativnog programa "Konkurentnost i kohezija" 2014.-2020.
za prioritetne osi / specifične ciljeve u nadležnosti SAFU**

SAFU u sustavu korištenja strukturnih instrumenata

- U sustavu upravljanja i korištenja Europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova, u okviru operativnog programa "Konkurentnost i kohezija", SAFU ima ulogu Posredničkog tijela razine 2.
- Kao Posredničko tijelo razine 2, SAFU je prvenstveno zadužen za pripremu metodologije za ocjenjivanje kriterija prihvatljivosti, provođenje određenih faza postupka odabira projekata te kao jedan od potpisnika ugovora, kontrolira prihvatljivost troškova i prati provedbu projekta.
- Svakom korisniku kojem je dodijeljen ugovor, unutar SAFU se dodjeljuje voditelj projekta koji nadzire provedbu ugovora te je na raspolaganju korisniku vezano uz finansijska, administrativna i provedbena pitanja.

Ostale uloge SAFU

- SAFU je agencija nadležna za provedbu i komponente pretpripravnog programa IPA (Pomoć u tranziciji i jačanje institucija) te Prijelaznog instrumenta. Isto tako, SAFU je do sada sudjelovao u ugovaranju i provedbi projekata iz programa prve generacije (CARDS, PHARE, ISPA) kao i dijela IPA III komponente.
- Kao Provedbena agencija u dijelu IPA pretpripravnih programa i Prijelaznog instrumenta, SAFU je nadležan za cijelokupno upravljanje sredstvima; provođenje nadmetanja, ugovaranje, plaćanja, računovodstveno praćenje te izvještavanje o financiranju iz pojedinih programa.
- U finansijskom razdoblju 2007. - 2013. djelujemo kao Posredničko tijelo razine 2 za operativne programe: "Regionalna konkurentnost", "Promet" i "Okoliš"
- U finansijskom razdoblju 2014. - 2020. djelujemo kao Posredničko tijelo razine 2 za Operativni program "Konkurentnost i kohezija"
- Od kraja 2007. godine, kada je osnovana kao agencija, pa do kraja 2015. godine sklopili smo 1200 ugovora u ukupnoj vrijednosti od 620 milijuna eura.

**Projekt čiju provedbu upravo započinjete sufinanciran je sredstvima iz
OPERATIVNOG PROGRAMA "KONKURENTNOST I KOHEZIJA" (OPKK)**

Upravljačko tijelo OPKK je:

- Ministerstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije - nacionalno tijelo koje je odgovorno za upravljanje operativnim programom i njegovu provedbu.

Posredničko tijelo razine 1 (PT 1)

je tijelo koje objavljuje i provodi pozive na dostavu projektnih prijedloga i sudjeluje u praćenju provedbe projekata.

- Za Prioritetnu os 1 "Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija" PT 1 su: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i Ministarstvo gospodarstva.
- Za Prioritetnu os 2 "Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije" PT 1 je: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
- Za Prioritetnu os 6 "Zaštita okoliša i održivost resursa" Pt 1 je: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
- Za Prioritetnu os 8 "Socijalno uključivanje i zdravlja" PT 1 je: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
- Za Prioritetnu os 9 "Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje" PT 1 je: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
- Za Prioritetnu os 10 "Tehnička pomoć" PT 1: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

PT 1:

- ▷ planira i pokreće izbor projekata
▷ priprema pozive
▷ sudjeluje u izboru projekata
▷ inicira strateške projekte
▷ provodi mjere savjetovanja korisnika i dr.

- ▷ vrši plaćanje prema korisniku po odobrenju izvještaja od strane PT 2
▷ sudjeluje u praćenju ostvarenosti projektnih indikatora

Posredničko tijelo razine 2 (PT 2) je tijelo koje sudjeluje u procesu odabira projekata i prati njegovu provedbu.

SAFU je PT 2 za sljedeće prioritete

Q Prioritetna os 1 "Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija"

Specifični cilj 1a1 - Povećana sposobnost istraživanja, razvoja i inovacija (IRI) za obavljanje istraživanja vrhunske kvalitete i suradnju na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Specifični cilj 1b2 - Jačanje djelatnosti istraživanja i razvoja (IRI) poslovnog sektora kroz stvaranje povoljnog inovacijskog okruženja

█ Prioritetna os 2 "Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije"

Specifični cilj 2c1 - Povećanje korištenja IKT-a u komunikaciji između građana i javne uprave putem uspostave IKT koordinacijske strukture i softverskih rješenja

⚠ Prioritetna os 6 "Zaštita okoliša i održivost resursa"

Specifični cilj 6c1 - Poboljšanje sustava zaštite i upravljanja kulturnom baštinom u svrhu razvoja turizma i ostalih gospodarskih djelatnosti

Specifični cilj 6c2 - Povećanje atraktivnosti i održivo korištenje prirodne baštine

Specifični cilj 6e2 - Obnova brownfield lokacija (bivša vojna i industrijska područja) unutar ITI

✓ Prioritetna os 8 "Socijalno uključivanje i zdravlje"

Specifični cilj 9a1 - Poboljšanje pristupa primarnoj i hitnoj zdravstvenoj zaštiti, sa fokusom na udaljena i deprivirana područja

Specifični cilj 9a2 - Poboljšanje učinkovitosti i dostupnost bolničkog liječenja za ranjive skupine ljudi

Specifični cilj 9a3 - Promicanje socijalne uključenosti i smanjenje nejednakosti kroz poboljšani pristup socijalnim uslugama te prelazak s institucionalne skrbi na skrb u zajednici putem poboljšane socijalne infrastrukture

Specifični cilj 9a4 - Provedba pilot aktivnosti koje imaju za cilj promociju socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva ratnih veterana i civilnih žrtava Domovinskog rata

Specifični cilj 9b1 - Održiva fizička, socijalna i gospodarska regeneracija pet depriviranih pilot područja s ciljem smanjenja socijalnih nejednakosti, isključenosti i siromaštva

 Prioritetna os 9 "Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje"

Specifični cilj 10a1 - Razvoj digitalno zrelih škola koje su spremne za korištenje potencijala informacijsko komunikacijske tehnologije u obrazovanju i razvoju vještina za 21. stoljeće, neophodnih na tržištu rada

Specifični cilj 10a2 - Modernizacija i unaprijeđenje infrastrukture studentskog smještaja u visokom obrazovanju s ciljem poboljšanja pristupa visokom obrazovanju te završetak studija za studente s lošim socio-ekonomskim statusom

Specifični cilj 10a3 - Povećanje relevantnosti strukovnog obrazovanja kroz poboljšanje uvjeta za stjecanje praktičnih vještina u ciljanim sektorima srednjeg strukovnog obrazovanja, te strukovnog obrazovanja na razini visokog obrazovanja

 Prioritetna os 10 "Tehnička pomoć"

Specifični cilj - Osiguranje učinkovite koordinacije i korištenja fondova Kohezijske politike u Hrvatskoj

Specifični cilj - Podrška učinkovitom informiranju potencijalnih korisnika i javnosti o provedbi strukturnih instrumenata

PT 2:

- ▷ sudjeluje u pripremi poziva na dostavu projektnih prijedloga
- ▷ sudjeluje u procesu odabira projekata
- ▷ zajedno s PT 1 zaključuje ugovore s korisnicima
- ▷ prati provedbu ugovora
- ▷ kontrolira izvještaje

- ▷ zaprima prijave sumnji na nepravilnosti i postupa po njima
- ▷ provodi provjere na licu mjesta
- ▷ utvrđuje prihvatljivost troškova
- ▷ "dnevno" surađuje s korisnikom, savjetuje ga i dr.

PT 1 i PT 2 su, uz korisnika, potpisnici svakog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava!

Ostale funkcije svih tijela u sustavu definirane su Zakonom o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u finansijskom razdoblju 2014. - 2020. (NN 92/14), Uredbom o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, u vezi s ciljem "Ulaganje za rast i radna mjesta" (NN 107/14) i Uredbom o izmjeni Uredbe o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, u vezi s ciljem "Ulaganje za rast i radna mjesta" (NN 23/15 i 129/15)

Obveze korisnika ugovora

**Potpisom ugovora korisnik preuzima potpunu odgovornost za uspjeh svog projekta.
Neke od najvažnijih obaveza koje korisnik ima u okviru projekta:**

- ▷ provodi Projekt na vlastitu odgovornost i u skladu s odobrenom prijavom projekta, a u svrhu postizanja njoj utvrđenih ciljeva
- ▷ provodi Projekt s **dužnom pažnjom, učinkovito, transparentno**, u skladu s najboljim praksama u predmetnom području i u skladu s Ugovorom
- ▷ angažira **financijske, ljudske i materijalne resurse** potrebne za potpunu provedbu Projekta
- ▷ osigurava **novčani tijek** i financiranje svih troškova Projekta uključujući i neprihvatljive i prihvatljive izdatke

- pravovremeno obavještava PT2 o **svim odstupanjima od Ugovora**, odnosno o svim okolnostima koje negativno utječu ili mogu utjecati na valjanu provedbu Projekta
- izvještava PT1 i PT2 o napretku provedbe i o **svim promjenama tijekom projekta** te izvještava PT2 o **troškovima** nastalima na projektu
- poduzima sve potrebne mjere za ispunjavanje obveza vezanih uz **informiranje i vidljivost** projekata sufinanciranih iz EU fondova
- osigurava održivost projektnih rezultata te čuva **projektu dokumentaciju** i nakon završetka provedbe

Najvažniji dokumenti za provedbu projekta

- Pravilnik o prihvatljivosti izdataka za projekte Operativnog programa Konkurentnost i kohezija u finansijskom razdoblju 2014. - 2020.
- Opći uvjeti koji se primjenjuju na projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova u finansijskom razdoblju 2014. - 2020.
- Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz Fondova u finansijskom razdoblju 2014. - 2020.
- Zakon o javnoj nabavi
- Postupci nabave za osobe koje nisu obveznici Zakona o javnoj nabavi
- Prijavni obrazac A - ESIF 2014. - 2020.
- Upute za korisnike sredstava vezano uz informiranje, komunikaciju i vidljivost projekata financiranih u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Europskog socijalnog fonda (ESF) i Kohezijskog fonda (KF) za razdoblje 2014. - 2020.

Navedeni dokumenti nalaze se na: <http://www.strukturfondovi.hr/vazni-dokumenti>

Savjeti za provedbu projekta

- Obavezno se upoznati s odredbama ugovora
- Provedba projekta uključuje određene administrativne zahtjeve zbog čega je nužno osigurati adekvatne resurse za administriranje ugovora (tim za provedbu projekta)
- Osigurati kontinuitet rada tima koji provodi projekt
- Redovito održavati sastanke radnog tima
- Prisustvovati radionicama koje organiziraju tijela zadužena za praćenje provedbe; osigurati da na radionicama svakako budu prisutne osobe iz tima za provedbu projekta
- Pravovremeno započeti s provedbom aktivnosti
- Osigurati usklađenost s "Uputama za korisnike sredstava vezano uz informiranje, komunikaciju i vidljivost projekata financiranih u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj (EFFR), Europskog socijalnog fonda (ESF) i Kohezijskog fonda (KF) za razdoblje 2014. - 2020." koje su obvezujuće za sve korisnike sredstava

Upute se nalaze na: [http://www.strukturfondovi.hr/vazni dokumenti](http://www.strukturfondovi.hr/vazni-dokumenti)
- Realno procijeniti rokove potrebne za izyještavanje, provedbu natječaja i sl.
- Javnu nabavu provoditi sukladno zakonskim odredbama i drugim primjenivim pravilima te uzeti u obzir trajanje procesa, kao i mogućnost ponavljanja postupaka
- Komunicirati s voditeljima projekta u PT1 i PT2, i redovito ih izvještavati o izmjenama u provedbi projekta
- Po potrebi revidirati akcijski plan i o tome odmah obavijestiti sve ugovorne strane
- Pravovremeno osigurati finansijsku podršku za projekt kako ne bi došlo do zastoja u provođenju aktivnosti
- Važno je imati na umu da su sredstva dodijeljena ugovorom sredstva poreznih obveznika, kako Europske unije tako i Republike Hrvatske, te njihovo trošenje mora biti transparentno i opravданo

- Iako korisnici bespovratnih sredstava mogu biti obveznici javne nabave ili poduzetnici koji u svom redovnom poslovanju nisu obvezni raditi po Zakonu o javnoj nabavi, kod provedbe projekata sufinanciranih iz strukturnih instrumenata sve nabave moraju biti provedene po propisanim pravilima i poštovati načela javne nabave
- Izuzetno je značajno osigurati održivost projekta i trajnost rezultata, odnosno koristiti rezultate projekta sukladno odredbama ugovora

Nabave u sklopu projekta

- Korisnici su obvezni provoditi nabave o skladu sa Zakonom o javnoj nabavi ili drugim utvrđenim pravilima kada korisnik nije obveznik Zakona o javnoj nabavi
- Osnovna načela kojih se treba držati pri provedbi postupaka nabave su racionalno i učinkovito korištenje sredstava; načelo slobodnog kretanja roba i usluga, načelo slobode poslovnog nastana i načelo slobode pružanja usluga, načelo jednakog postupanja i nediskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmijernosti i načelo izbjegavanja sukoba interesa
- SAFU vrši kontrole postupaka nabave. **Ex ante** provjera dokumentacije za nadmetanje provodi se prije početka postupka nadmetanja kako bi se poboljšala kvaliteta dokumentacija i izbjegle moguće pogreške prije pokretanja postupka nabave. **Ex post** provjera provodi se nakon provedenog postupka nabave i uključuje provjeru cijelokupne dokumentacije za nadmetanje kao i provjeru potpisanih ugovora, kako bi se utvrdila prihvatljivost provedenog postupka i povezanih troškova koji se potražuju za financiranje.
- Provedbe nabava su odgovoran postupak koji se treba provoditi s dužnom pažnjom - pogreške u provedbi nabava su najčešći uzrok nepravilnosti i povezanih povrata sredstava!

Što morate znati o nepravilnostima

- Nepravilnost je svako kršenje odredaba Unije ili nacionalnog prava u vezi s njegovom primjenom koje proizlazi iz djelovanja ili propusta gospodarskog subjekta uključenog u provedbu ESI fondova koje šteti, ili bi moglo naštetići proračunu Unije, tako da optereti proračun Unije neopravdanim izdatkom.
- Nepravilnosti se najčešće javljaju pri provođenju postupaka nabave i to: umjetnom podjelom nabave, kraćim rokovima za dostavu ponuda od minimalno propisanih, prihvaćanjem ponuditelja koji nije u potpunosti zadovoljio ekonomski i/ili tehničke kriterije i/ili tehničke specifikacije propisane dokumentacijom za nadmetanje, kao i propisivanjem diskriminirajućih tehničkih specifikacija (npr. navođenjem robne marke Windows bez dodatka "ili jednakovrijedno").
- Ministarstvo financija Republike Hrvatske donijelo je "**Smjernice o upravljanju nepravilnostima**" koje sadrže procedure o prevenciji, otkrivanju, postupanju, izvješćivanju i praćenju postupaka po prijavljenim nepravilnostima vezano uz korištenje sredstava EU. Temeljem Smjernica odgovornost je države članice EU da istraži nepravilnosti, postupajući na temelju dokaza o postojanju bilo kakve veće promjene koja štetno utječe na prirodu ili uvjete za provedbu ili kontrolu aktivnosti ili operativnih programa, te poduzimajući potrebne finansijske korekcije.
- Temeljem navedenog dokumenta za izračunavanje nepravilnog iznosa primjenjuju se **Smjernice za utvrđivanje finansijskih ispravaka koje u slučaju nepoštivanja pravila o javnoj nabavi Komisija primjenjuje na izdatke koje u okviru podijeljenog upravljanja financira Europska unija**.

Kako bismo vam olakšali provedbu - razna iskustva, primjere i informacije objavljujemo na <http://www.safu.hr/hr/struktturni-instrumenti/za-korisnike-bespovratnih-sredstava>

**Ključni kontakti tijekom
provedbe projekta**

**Primarna kontakt točka za sva pitanja uz provedbu Vašeg
ugovora je voditelj projekta koji Vam je dodijeljen u PT 2**

- Kontakt za opće financijske aspekte provedbe ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava:
financije@safu.hr
- Kontakt za pitanja informiranja i vidljivosti projekata:
vidljivost@safu.hr

Kontakt za prijavu nepravilnosti:

- • **SAFU**
Središnja agencija za finansiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije
Ulica grada Vukovara 284 (objekt C), 10 000 Zagreb
- neposrednim kontaktom na tel: +385 1 6042 400, fax: +385 1 6042 598
nepravilnosti.eu@safu.hr
- • **Ured za suzbijanje korupcije pri Europskoj komisiji (OLAF - European Anti-Fraud Office):**
putem e-mail-a koristeći poveznicu na Općeniti obrasci upita ("OLAF General enquiries")
dostupnu na: https://ec.europa.eu/anti-fraud/olaf-and-you/report-fraud_en
- • **Služba zasuzbijanje nepravilnosti i prijevara (SSNIP) Ministarstvo financija**
Ministarstvo financija - Služba za suzbijanje nepravilnosti i prijevara
Katančićeva 5, 10 000 Zagreb
- nepravilnosti.eu@minfin.hr

INFORMACIJE ZA KORISNIKE BESPOVRATNIH SREDSTAVA EU FONDOVA 2014. - 2020.

Više informacija o strukturnim instrumentima
pogledajte na: www.strukturnifondovi.hr

IZDAVAČ:
Središnja agencija za financiranje i ugovaranje
programa i projekata Europske unije
Ulica grada Vukovara 284 (objekt C), 10 000 Zagreb
www.safu.hr

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Središnje agencije za
financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije.

Zagreb, travanj 2016.